

## Informacja o badaniu PolkaNorski

### „Przyswajanie polskiego i norweskiego oraz wiedzy o świecie przez dzieci jedno- i wielojęzyczne”

Zapraszamy rodziców i dzieci w wieku od 0 do 6 lat, mieszkających w Polsce i Norwegii, oraz polskojęzycznych rodziców spodziewających się dziecka w Norwegii do wzięcia udziału w badaniu poświęconym rozwojowi językowemu oraz wiedzy o świecie. Dodatkowo będziemy badać refleksje dorosłych na temat uczenia się języków oraz posługiwania się wieloma językami. Badanie jest prowadzone przez Wydział Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego we współpracy z Oslo Metropolitan University (OsloMet) oraz Centrum MultiLing Uniwersytetu w Oslo. Projekt jest finansowany z Funduszy Norweskich ([www.norwaygrants.org](http://www.norwaygrants.org)) za pośrednictwem Narodowego Centrum Nauki ([www.ncn.gov.pl](http://www.ncn.gov.pl)) w ramach konkursu GRIEG. W tym liście poinformujemy Państwa o celach badania, a także wyjaśnimy z czym się wiąże udział w nim Państwa lub Państwa dziecka.

#### Co badamy?

Projekt składa się z kilku badań, które mają na celu znalezienie odpowiedzi na następujące pytania:

**1. Czy i w jakim stopniu można wspomóc rozwój dzieci wielojęzycznych za pomocą wczesnego treningu skierowanego do rodziców już w trakcie trwania ciąży?**

→ Do udziału w tym badaniu zapraszamy rodziców spodziewających się dziecka, które będzie wychowywało się w środowisku dwujęzycznym, mając regularny kontakt z językami polskim i norweskim. Rodzice zostaną zaproszeni do udziału w treningu, a po pewnym czasie (kiedy dziecko będzie w wieku 12, 18 oraz 24 miesięcy) oceniony zostanie rozwój językowy dziecka. Całość badania odbędzie się on-line.

**2. Jak przebiega typowy rozwój językowy dzieci polsko-norweskich?**

→ Do udziału w badaniu zapraszamy polskie, norweskie i polsko-norweskie rodziny, z dziećmi w wieku od 18 miesięcy do 6 lat. Rozwój językowy dzieci zostanie oceniony za pomocą kwestionariuszy rodzicielskich (w przypadku młodszych dzieci) lub zadania obrazkowego wykonanego przez dziecko na tablecie w domu lub przedszkolu (w przypadku starszych dzieci).

**3. Jak mózgi dzieci jedno- i wielojęzycznych przetwarzają język?**

→ Do udziału w badaniu zapraszamy polskie, norweskie i polsko-norweskie rodziny, z dziećmi w wieku 17 miesięcy. Dziecko wraz z opiekunem zostanie zaproszone do naszej pracowni w Warszawie (w przypadku dzieci mieszkających w Polsce) lub w Oslo (w przypadku dzieci mieszkających w Norwegii) na badanie z wykorzystaniem elektroencefalografu (EEG). Jest to całkowicie bezpieczne, nieinwazyjne badanie fal mózgowych, podczas którego sprawdzimy, jak mózg dziecka odpowiada na słowa.

**4. Jaki wpływ na rozwój językowy i wiedzę o świecie ma wielojęzyczność i różnice kulturowe w systemach edukacyjnych Polski i Norwegii?**

→ Do udziału w badaniu zapraszamy polskie, norweskie i polsko-norweskie rodziny, z dziećmi w wieku od 3 do 6 lat. Wiedza dziecka o świecie i wiedza językowa zostanie oceniona z wykorzystaniem zadań w formie gry na tablecie, wykonanych przez dziecko w domu lub przedszkolu. Do tego badania zapraszamy także nauczycieli, których poprosimy o wypełnienie kwestionariuszy lub udzielenie wywiadu na temat aktywności przedszkolnych związanych z naturą.

**5. Jakie są przekonania o rozwoju językowym dziecka wśród dorosłych, zarówno będących już rodzicami, jak i dopiero planujących nimi zostać?**

→ Do udziału w badaniu zapraszamy wszystkich zainteresowanych dorosłych. Osoba biorąca udział w badaniu zostanie poproszona o wypełnienie krótkiej ankiety za pośrednictwem strony internetowej.

**Zachęcamy, by pozostać z nami na dłużej i wziąć udział w więcej niż tylko jednym badaniu!**

**Dlaczego warto wziąć udział w badaniu?**

Nasze badania pozwolą na określenie tego, jak przebiega rozwój językowy dzieci, które na co dzień posługują się jednym lub wieloma językami. Zebrane wyniki będą stanowiły punkt odniesienia w późniejszej praktyce diagnostycznej i pozwolą poprawić standardy diagnozy poziomu rozwoju językowego.

Realizacja badania nie jest możliwa bez zaangażowania z Państwa strony. Udział w naszych badaniach może również być ciekawym doświadczeniem, a wypełnianie kwestionariuszy okazją do interesującej refleksji nad rozwojem Państwa dziecka. Dla uczestników badania przewidzieliśmy również nagrody w postaci drobnych upominków.

**Co się stanie z informacjami pozyskanymi w trakcie badań?**

Badanie jest poufne, a zebrane dane posłużą wyłącznie do przedstawionych w tym liście celów naukowych. Państwa dane osobowe będą przetwarzane z zachowaniem zasad ochrony danych osobowych (RODO). Imię i nazwisko Państwa lub Państwa dziecka będą zastąpione anonimowym kodem. Dane kontaktowe, które pozwolą nam na komunikowanie się z Państwem w trakcie prowadzenia badań, będą przechowywane poufnie i osobno od wyników badań, nie będą wykorzystywane bez Państwa wiedzy i zgody, a po zakończeniu projektu (tj. 31.12.2026) zostaną usunięte z bazy. Nagrania badań z nazywaniem obrazków usuniemy po uprzednim zarejestrowaniu odpowiedzi Państwa dziecka. Wyniki badań będą przedstawiane tylko zbiorczo i na ich podstawie nie będzie możliwe zidentyfikowanie konkretnych uczestników badania w publikacjach. Do końca roku 2026 zanonimizowane dane opublikujemy w repozytorium, np. Wordbank (<http://wordbank.stanford.edu>) lub Open Science Framework (<http://osf.io>), i będą one mogły zostać wykorzystane w podobnych projektach badawczych.

### **Czy mogę zrezygnować z udziału w badaniu?**

Udział w badaniu jest dobrowolny, zarówno dla dzieci, jak i rodziców, a więc rezygnacja możliwa jest w dowolnym momencie. Zrezygnować można poprzez wysłanie wiadomości e-mail do jednej z osób wymienionych poniżej. Nie wiąże się z żadnymi konsekwencjami dla Państwa ani Państwa dziecka (np. w przedszkolu, do którego dziecko uczęszcza). Jeśli zrezygnują Państwo z udziału w badaniu, wszystkie Państwa dane osobowe zostaną usunięte i nie będziemy się z Państwem kontaktować ponownie. Nawet jeśli podejmują Państwo decyzję o udziale w badaniu w imieniu Państwa dziecka, ono również ma prawo odmówić udziału w badaniu.

### **Gdzie można poznać wyniki badania?**

Wyniki badania będą upowszechniane w formie wystąpień konferencyjnych i artykułów naukowych. O wszystkich wystąpieniach i artykułach będziemy informować na naszej stronie internetowej: [www.polkanorski.eu](http://www.polkanorski.eu) i w prowadzonych przez nas mediach społecznościowych.

### **Na jakiej podstawie przetwarzamy Państwa dane osobowe?**

Dane osobowe będą przetwarzane na podstawie udzielonej przez Państwa zgody.

Badanie otrzymało pozytywną opinię NSD (The Norwegian Centre for Research Data AS), która potwierdza, że przetwarzanie danych osobowych w ramach badania odbywa się zgodnie z przepisami prawa dotyczącymi ochrony danych osobowych, a także pozytywną opinię Komisji ds. Etyki Badań Naukowych Wydziału Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego.

### **Gdzie mogę dowiedzieć się więcej?**

Więcej informacji o projekcie można znaleźć na stronie [www.polkanorski.eu](http://www.polkanorski.eu) oraz w mediach społecznościowych zespołu badawczego MultiLADA: <https://www.facebook.com/multiladauw> oraz [https://www.instagram.com/multilada\\_uw/](https://www.instagram.com/multilada_uw/)

### **Jeśli mają Państwo jakiegokolwiek pytania, prosimy o kontakt:**

[projekt.polkanorski@psych.uw.edu.pl](mailto:projekt.polkanorski@psych.uw.edu.pl)

dr Ewa Komorowska, manager projektu, [ewa.komorowska@psych.uw.edu.pl](mailto:ewa.komorowska@psych.uw.edu.pl)

prof. Ewa Haman, kierowniczka projektu na UW, [ewa.haman@psych.uw.edu.pl](mailto:ewa.haman@psych.uw.edu.pl)

prof. Nina Gram Garmann, kierowniczka projektu na OsloMet, [nigraq@oslomet.no](mailto:nigraq@oslomet.no)

### **Pytania związane z przetwarzaniem danych osobowych można kierować do:**

Ingrid Jacobsen, Inspektor Ochrony Danych Osobowych OsloMet: [ingrid.jacobsen@oslomet.no](mailto:ingrid.jacobsen@oslomet.no)

Roger Markgraf-Bye, Inspektor Ochrony Danych Osobowych, Uniwersytet w Oslo: [roger.markgraf-bye@admin.uio.no](mailto:roger.markgraf-bye@admin.uio.no)

Dominik Ferenc, Inspektor Ochrony Danych Osobowych Uniwersytet Warszawski: [iod@adm.uw.edu.pl](mailto:iod@adm.uw.edu.pl)